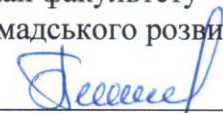

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій
імені С.З. Гжицького

Кафедра філософії та педагогіки

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету
громадського розвитку та здоров'я

Пеленьо Р.А.
(прізвище та ініціали, підпис)
“ 22 ” “ 06 ” 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 8 Порівняльна педагогіка

_____ (код і назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти другий (магістерський)
(назва освітнього рівня)
галузь знань 01 – «Освіта / Педагогіка»
(назва галузі знань)
спеціальність 011 – «Освітні, педагогічні науки»
(назва спеціальності)
освітня програма «Освітні, педагогічні науки»
(назва)
вид дисципліни обов'язкова
(обов'язкова / за вибором)

Львів – 2022 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Порівняльна педагогіка» для здобувачів вищої освіти освітнього рівня другий (магістерський) спеціальності 011 – «Освітні, педагогічні науки» за освітньою програмою «Освітні, педагогічні науки»

Укладач:

Доктор філософських наук, доцент _____ Черепанова С.О.

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри філософії та педагогіки
(назва кафедри)

протокол від «15» червня 2022 року № 12
завідувач кафедри філософії та педагогіки
(назва кафедри)

(підпис)

Смолінська О.Є.
(прізвище та ініціали)

Погоджено навчально-методичною комісією

спеціальності «Освітні, педагогічні науки»
(назва спеціальності)

протокол № 6 від «16» червня 2022 р.

Голова НМКС _____ Смолінська О.Є.
(підпис, прізвище та ініціали)

Схвалено рішенням навчально-методичної

ради факультету громадського розвитку та здоров'я
(назва факультету)

протокол № 10 від «22» червня 2022 р.

Голова НМРФ _____ Сливка Н.Б.
(підпис, прізвище та ініціали)

Ухвалено вченою радою факультету громадського розвитку та здоров'я

протокол № 3 від «22» червня 2022 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Всього годин	
	Денна форма здобуття освіти	Заочна форма здобуття освіти
Кількість кредитів/годин	3/90	3/90
Усього годин аудиторної роботи	26	14
в т.ч.:		
• лекційні заняття, год.	12	6
• практичні заняття, год.		
• лабораторні заняття, год		
семінарські заняття, год	14	8
Усього годин самостійної роботи	64	76
Форма підсумкового контролю - залік		

Примітка:

Частка аудиторного навчального часу студента у відсотковому вимірі:

для денної форми навчання – 29 %

для заочної форми навчання – 16 %

2. Предмет, мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Предмет, мета вивчення навчальної дисципліни «Порівняльна педагогіка»

Предметне поле порівняльної педагогіки визначають теоретико-методологічні підходи, закономірності, тенденції, моделі розвитку освіти в геополітичному сенсі, країнах Заходу та Сходу загалом.

Мета навчальної дисципліни полягає у тому, щоб:

- надати магістрантам систематизовані знання теорії і практики педагогічної компаративістики;
- критично освоювати здобутки вітчизняної і зарубіжної порівняльної педагогіки;
- усвідомити світоглядно-ціннісні орієнтири співжиття в полікультурному суспільстві, враховуючи інтеграцію України у світовий та європейський освітній простір.
- обґрунтувати інноваційні моделі, стратегії порівняльної педагогіки.

Розвинути:

- *уміння* науково удосконалювати фахову підготовку під час освоєння навчальної дисципліни;
- *навички* критичного аналізу досліджень у галузі порівняльної педагогіки;
- *мотивацію* до оновлення методологічної культури педагогічної компаративістики.

Вивчення навчальної дисципліни *«Порівняльна педагогіка»* ґрунтується на таких засвоєних навчальних дисциплінах: *іноземна мова (професійні комунікації), психологія вищої освіти, освітній менеджмент.*

Здобуті знання з *«Порівняльної педагогіки»* є основою для вивчення таких освітніх компонентів: *педагогічна майстерність викладача, проведення магістерського дослідження.*

Основні завдання навчальної дисципліни:

Вивчення навчальної дисципліни орієнтує на формування у магістрантів необхідних компетентностей. Це передусім:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освітніх, педагогічних наук.

Загальні компетентності

ЗК1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу (З₁)

ЗК2 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (З₂)

ЗК4 Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями (З₄)

ЗК9 Здатність працювати в міжнародному контексті (З₉)

Фахові компетентності

СК1 Здатність проектувати і досліджувати освітні системи (Ф₁)

СК2 Здатність застосовувати та розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освіти й педагогіки (Ф₂)

СК4 Здатність здійснювати експертизу та надавати консультації з питань освітньої політики та інновацій в освіті (Ф₄)

СК7 Здатність критично осмислювати проблеми у сфері освіти, педагогіки й на межі галузей знань (Ф₇)

СК8 Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мульти- та міждисциплінарних контекстах (Ф₈)

2.3. Програмні результати навчання (Р)

Опановуючи освітньо-професійну програму навчальної дисципліни, магістранти повинні виявити відповідні результати навчання. А саме:

РН1.Знати на рівні новітніх досягнень концепції розвитку освіти і педагогіки, методологію відповідних досліджень (Р₁)

РН3.Формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати ділову комунікацію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію (Р₃)

РН7.Створювати відкрите освітньо-наукове середовище, сприятливе для здобувачів освіти та спрямоване на забезпечення результатів навчання (Р₇)

Сукупно це дає змогу реалізувати теоретико-методологічні, світоглядно-ціннісні, комунікативні основи творчої самореалізації фахівців освітньої галузі.

3. Структура навчальної дисципліни

3.1. Розподіл навчальних занять за розділами дисципліни

Назви розділів	Кількість годин											
	денна форма здобуття освіти (ДФЗО)						заочна форма здобуття освіти (ЗФЗО)					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Теоретико-методологічний інструментарій порівняльної педагогіки												
Тема 1. Порівняльна педагогіка: світова і європейська освітня інтеграція	11	2	2	-	-	7	11	2	-	-	-	9
Тема 2. Теоретичні засади, методи, педагогічної компаративістики	11	2	2	-	-	7	11	-	2	-	-	9
Тема 3. Зарубіжна педагогіка XIX-XX ст. і Україна: порівняльний аналіз	11	2	2	-	-	7	11	-	2	-	-	9
Тема 4. Сучасні напрями порівняльної педагогіки	12	-	2	-	-	10	12	-	-	-	-	12
Разом за розділом	45	6	8	-	-	31	45	2	4	-	-	39
Розділ 2. Порівняльна педагогіка у сучасному філософсько-освітньому дискурсі												
Тема 5. Філософія освіти і порівняльна педагогіка: методологічний аспект	11	2	2	-	-	7	11	2	-	-	-	9
Тема 6. Медіа-реальність і порівняльна педагогіка	11	2	2	-	-	7	11	-	2	-	-	9
Тема 7. Глобальний комунікативний поворот і педагогічна компаративістика : освітні моделі, стратегії	11	2	-	-	-	9	11	2	-	-	-	9
Тема 8. Інноваційний потенціал порівняльної педагогіки	12	-	2	-	-	10	12	-	2	-	-	10
Разом за розділом	45	6	6	-	-	33	45	4	4	-	-	37
Усього годин	90	12	14	-	-	64	90	6	8	-	-	76

3.2. Лекційні заняття

№ з/п	Назви тем та короткий зміст	Кількість годин
-------	-----------------------------	-----------------

		ДФЗО	ЗФЗО
1	Тема: Порівняльна педагогіка: світова і європейська освітня інтеграція. Порівняльна педагогіка як самостійна наука. Предметне поле, об'єкт, пріоритетні цілі та завдання порівняльної педагогіки. Міждисциплінарні зв'язки; функції порівняльної педагогіки.	2	2
2	Тема: Теоретичні засади, методи, тенденції педагогічної компаративістики. Порівняльна педагогіка в контексті гуманістичного, антропологічного, аксіологічного, соціокультурного, світ-системного, діалогічного підходів. Діалог культур у розвитку освіти в Україні (Київська Русь, братські школи, Академії): вітчизняні традиції і європейський контекст. Методи порівняльної педагогіки: емпіричні, теоретичні. Основні принципи порівняльної педагогіки: демократизація, екстенсивність, інтенсифікація, експлікація, системність, науковість, наступність, трансверсальність.	2	-
3	Тема: Зарубіжна педагогіка XIX-XX ст. і Україна: порівняльний аналіз Моделі університету XIX ст.: німецька, французька, британська. Й. Гербарт (Німеччина) і Дж. Дьюї (США): педагогічні відмінності. Педагогічний традиціоналізм і нове виховання. "Школа для життя, через життя" (Ж.-О. Декролі. Бельгія).	2	-
4	Тема: Сучасні напрями порівняльної педагогіки Вища освіта розвинених країн: США. Велика Британія. Японія. Болонський процес: європейський освітній простір і Україна	-	-
5	Тема: Філософія освіти і порівняльна педагогіка: методологічний аспект. Становлення філософії освіти як самостійної галузі наукових досліджень: США, Велика Британія (серед. XX ст.). Україна (1996). Онтологічна відкритість філософії освіти як системного явища. Філософія освіти і тип особистості: індивідуалістичний (Захід; християнство, техногенна культура), колективістичний (Схід; конфуціанство, даосизм, буддизм, традиціоналістська культура). Суб'єкт культури – стратегічна ціль філософії освіти: світоглядно-культуротворчий підхід.	2	2
6	Тема: Медіареальність і порівняльна педагогіка. Плинність (З. Бауман), нестабільність (І. Пригожин) сучасного мегасоціуму і педагогічна компаративістика. Глобальна інформаційна культура. Медіа-процеси і людина (Г. Маклюен), мережа електронних комунікацій (М. Кастельс), ігрові симулякри екранного продукту (Ж. Бодріяр). Медійні комунікації, психометрія і "OCEAN-метод".	2	-
7	Тема: Глобальний комунікативний поворот і педагогічна компаративістика: освітні моделі, стратегії Екзистенційно-комунікативні інтенції порівняльної педагогіки (К. Ясперс, О. Больнов, Ю. Габермас). Інтеркультурні компоненти порівняльної педагогіки. ЮНЕСКО "Трансверсальні компетенції в освітній політиці та	2	2

	практиці”. “Сінгапурська освітня модель” (централізоване суспільство і пріоритетні навички творчого мислення учнів). “Новозеландська модель” (школа ХХІ ст. як автономний дослідницький і науковий центр). Освітня модель “повернення до коренів” (Китай. Японія). Модель соціально-історичної динаміки поколінь (США. В. Штраус, Н. Хоув). Філософія родознавства як освітня модель духовного діалогу поколінь (авторський проект). “Шведська модель школи майбутнього”. Практика міжкультурної комунікації в загальноосвітній школі Швеції: проект “Діти Авраама” – наративний матеріал індуїзму, ісламу, християнства (Г.-К. Остер). “Культуротворча модель” освітнього процесу в середній та вищій школі (А. Валицька).		
8	Тема: Інноваційний потенціал порівняльної педагогіки. Інноваційний ресурс суспільства знань. Педагогічна компаративістика в контексті інноваційних технологій. Поняття “інновація”, “освітня технологія”, “технологія навчання”, “педагогічна технологія”. Сократичний метод у сучасній системі “учень-технологія-учитель”. Варіативність інноваційних освітніх технологій. Інноваційна програма Великої Британії. Технології on-line навчання (Китай). Евристичні педагогічні технології (США-Україна). Ігрові педагогічні технології. Розвивальний потенціал ігрової діяльності в освітньому процесі: принцип наступності.	-	-
Усього годин		12	6

3.3. Теми семінарських занять

№ з/п	Назви тем та короткий зміст	Кількість годин	
		ДФЗО	ЗФЗО
1	Тема: Порівняльна педагогіка: світова і європейська освітня інтеграція. Понятійно-категоріальний апарат навчальної дисципліни: “розвиток”, “освіта”, “порівняльне виховання”, “порівняльна педагогіка” (поширення – Україна, Польща, Італія, Нідерланди, Швеція); “освітня компаративістика”; передусім США, Канада, Франція, Велика Британія, Іспанія, Німеччина та ін.). Актуалізація порівняльної педагогіки в Україні	2	-
2	Тема: Теоретичні засади, методи, тенденції педагогічної компаративістики. Основна відмінність освітніх систем Європи та України. Суперечності “Нової школи”. Пріоритетні тенденції порівняльної педагогіки: якість освіти, економіка освіти, концепція “неперервної освіти”. Якісні характеристики європейської освіти та Україна Порівняльна педагогіка: міжнародні документи (Матеріали ЮНЕСКО: проблеми “суспільства знань”. Болонський процес і європейський освітній простір. Велика Хартія Університетів: пріоритетні завдання. Проект ТЮНІНГ: методологія, цілі).	2	2
3	Тема: Зарубіжна педагогіка ХІХ-ХХ ст. і Україна: порівняльний аналіз	2	2

	<p>Вальфдорська педагогіка (Р. Штайнер. Австрія). “Йєна-план”: нова концепція початкового навчання (П. Петерсен. Німеччина). Теорія “ритму в навчанні” (А. Вайтгед. Велика Британія). Концепції “строного виховання” (Еміль Огюст Шартъє – Алєн. Франція) і “вільного виховання” (Е. Кей. Швеція). Педагогіка М. Монтессорі (Італія). “Школа успіху і радості” (С. Френе. Франція).</p> <p>Ідеї гуманної педагогіки: В. Сухомлинський – С. Русова – С. Френе.</p> <p>Семінар-дискусія. Вища освіта в економічно розвинених державах та Україні</p> <p>Системи вищої освіти: США. Велика Британія. Японія.</p> <p>Проблеми реформування вищої, особливо педагогічної освіти в Україні</p>		
4	<p>Тема: Сучасні напрями порівняльної педагогіки</p> <p>Декларація прав дитини (1959). Конвенція ООН про права дитини (1989). Закон України “Про охорону дитинства” (2001).</p> <p>ЮНЕСКО: “Всесвітня декларація про вищу освіту для ХХІ століття: підходи і практичні заходи”. “Освіта для ХХІ століття”: основні принципи. “Трансверсальні компетенції в освітній політиці та практиці”. “До суспільств, побудованих на знаннях” та ін.</p> <p>Круглий стіл – дискусія. Якість вищої освіти: європейський досвід та Україна.</p> <p>Ключові поняття, принципи, цілі забезпечення якості вищої освіти.</p> <p>Проблеми реалізації якісних ознак європейської освіти в освітньому просторі України</p>	2	-
5	<p>Тема: Філософія освіти і порівняльна педагогіка: методологічний аспект.</p> <p>Філософія освіти як методологічна основа порівняльної педагогіки. Філософії освіти у США. Джон Дьюї: прагматична педагогіка; критерії демократії. Аналітична філософія освіти. Екзистенціалізм. Соціал-реконструктивізм. Постмодернізм.</p> <p>Основні моделі педагогічної підготовки у США.</p> <p>Філософія освіти і підготовка педагогів в Україні</p> <p>Семінар-дискусія. Філософія освіти і підготовка сучасного педагога: США – Україна.</p> <p>Пріоритетні напрями філософії освіти і моделі підготовки педагогів у США.</p> <p>Соціокультурні основи педагогічної діяльності: США - Україна.</p> <p>Філософія освіти і педагогічна підготовка в Україні</p>	2	-
6	<p>Тема: Медіареальність і порівняльна педагогіка</p> <p>Суперечності традиційних та новітніх форм передавання знань: структурування та ущільнення інформації (“фрактальність”, “фрейми”, нанотехнології, віртуалізація тощо). Педагогічна Конституція Європи. Педагогічна стратегія як “філософія освіти педагога”: основні ознаки</p> <p>Круглий стіл – дискусія. Педагогічна стратегія як “філософія освіти педагога” (Педагогічна Конституція</p>	2	2

	Європи). Характерні ознаки педагогів нового покоління Новий педагог в освітньому просторі Європи XXI століття: напрями діяльності		
7	Тема: Глобальний комунікативний поворот і педагогічна компаративістика: освітні моделі, стратегії Стратегія інтернаціоналізації освітнього простору. Полікультурна стратегія порівняльної педагогіки	-	-
8	Тема: Інноваційний потенціал порівняльної педагогіки Зміст “високих педагогічних технологій”. Основні методи прогнозування розвитку порівняльної педагогіки: експертні методи, метод “Дельфі”(евристичного прогнозування), методологія Форсайт. Сутність методології “Форсайт” і Україна. Критерії інноваційності в освіті: український, європейський, світовий виміри. Процес «вирівнювання» технологій, зокрема освітніх.	2	2
Усього годин		14	8

3.4. Самостійна робота (денна форма)

№ з/п	Назви тем та короткий зміст	Кількість годин	
		ДФЗО	
1	Тема: Порівняльна педагогіка. Нормативні положення. Міжнародні документи. Декларація прав дитини (1959). Конвенція ООН про права дитини (1989). Закон України “Про охорону дитинства” (2001). Закон України “Про інноваційну діяльність” (2002). Базовий компонент дошкільної освіти. Державний стандарт початкової загальної освіти. Закон України “Про вищу освіту” (2014). Велика Хартія Університетів: пріоритетні завдання. Проект ТЮНІНГ: методологія, цілі. Європейська асоціація забезпечення якості вищої освіти (ENQA). Матеріали ЮНЕСКО: “Всесвітня декларація про вищу освіту для XXI століття: підходи і практичні заходи”. “Конвенція про охорону та заохочення різноманіття форм культурного самовираження”. “Трансверсальні компетенції в освітній політиці та практиці”. “До суспільств, побудованих на знаннях”. Проект нового Державного стандарту початкової загальної освіти (МОН України. 2017/2018). Рамкова програма ЄС з досліджень та інновацій “Горизонт 2020” та Україна	8	
2	Тема: Порівняльний аналіз освітніх систем: Захід-Схід. Альтернативні навчальні заклади у країнах Заходу XIX-XX ст. Педагогічний традиціоналізм і нове виховання. Гуманна педагогіка В. Сухомлинського та С. Русової. Педагогічні ідеї В. Сухомлинського і С. Френе. Йоганн Песталоцці та Україна. Дошкільна освіта у розвинених країнах (США, Велика Британія, Швеція, Японія) та Україні. Дошкільна освіта у Європі (Німеччина, Франція, Польща) та Україні. Початкова освіта в Україні та Швеції. Ціннісні основи початкової освіти Фінляндії та України. Художнє виховання в початковій школі Японії та України. Оцінювання	8	

	в початковій школі України та Польщі. Вища освіта розвинених країн (США, Велика Британія, Японія) і Україна.	
3	Філософія освіти. Суспільство знань. Моделі освіти і порівняльна педагогіка. Предметне поле філософії освіти. Змінність освітніх парадигм: класична, посткласична, постнекласична. Джон Дьюї (США): філософія освіти і прагматична педагогіка. Філософія освіти і тип особистості: індивідуалістичний (Захід), колективістичний (Схід). Основні моделі педагогічної підготовки у США: соціальна взаємодія, інформаційно-процесуальні, персонілогічні, модифікації поведінки. Соціокультурні основи педагогічної діяльності: США - Україна. Джун Пі (Південна Корея) і специфіка позакласної роботи із дітьми (США). Сінгапурська освітня модель. Освітня модель “повернення до коренів” (Китай. Японія). “Шведська модель школи майбутнього”. Порівняльна педагогіка: стратегії полікультурна, культуротворча; стратегія інтернаціоналізації. Інноваційний потенціал порівняльної педагогіки. Інноваційна стратегія Великої Британії. Основні методи прогнозування розвитку освітньої сфери і порівняльної педагогіки	8
4	Підготовка до навчальних занять та контрольних заходів	40
Усього годин		64

3.4. Самостійна робота (заочна форма)

№ з/п	Назви тем та короткий зміст	Кількість годин
		ЗФЗО
1	Тема: Порівняльна педагогіка. Нормативні положення. Міжнародні документи. Декларація прав дитини (1959). Конвенція ООН про права дитини (1989). Закон України “Про охорону дитинства” (2001). Закон України “Про інноваційну діяльність” (2002). Базовий компонент дошкільної освіти. Державний стандарт початкової загальної освіти. Закон України “Про вищу освіту” (2014). Велика Хартія Університетів: пріоритетні завдання. Проект ТЮНІНГ: методологія, цілі. Європейська асоціація забезпечення якості вищої освіти (ENQA). Матеріали ЮНЕСКО: “Всесвітня декларація про вищу освіту для XXI століття: підходи і практичні заходи”. “Конвенція про охорону та заохочення різноманіття форм культурного самовираження”. “Трансверсальні компетенції в освітній політиці та практиці”. “До суспільств, побудованих на знаннях”. Проект нового Державного стандарту початкової загальної освіти (МОН України. 2017/2018). Рамкова програма ЄС з досліджень та інновацій “Горизонт 2020” та Україна	2
2	Тема: Порівняльний аналіз освітніх систем: Захід-Схід. Альтернативні навчальні заклади у країнах Заходу XIX-XX ст. Педагогічний традиціоналізм і нове виховання. Гуманна педагогіка В. Сухомлинського та С. Русової. Педагогічні ідеї В. Сухомлинського і С. Френе. Йоганн	2

	<p>Песталоцці та Україна. Дошкільна освіта у розвинених країнах (США, Велика Британія, Швеція, Японія) та Україні. Дошкільна освіта у Європі (Німеччина, Франція, Польща) та Україні. Початкова освіта в Україні та Швеції. Ціннісні основи початкової освіти Фінляндії та України. Художнє виховання в початковій школі Японії та України. Оцінювання в початковій школі України та Польщі.</p> <p>Вища освіта розвинених країн (США, Велика Британія, Японія) і Україна.</p>	
3	<p>Філософія освіти. Суспільство знань. Моделі освіти і порівняльна педагогіка.</p> <p>Предметне поле філософії освіти. Змінність освітніх парадигм: класична, посткласична, постнекласична. Джон Дьюї (США): філософія освіти і прагматична педагогіка. Філософія освіти і тип особистості: індивідуалістичний (Захід), колективістичний (Схід). Основні моделі педагогічної підготовки у США: соціальна взаємодія, інформаційно-процесуальні, персонологічні, модифікації поведінки. Соціокультурні основи педагогічної діяльності: США - Україна. Джун Пі (Південна Корея) і специфіка позакласної роботи із дітьми (США). Сінгапурська освітня модель. Освітня модель “повернення до коренів” (Китай. Японія). “Шведська модель школи майбутнього”. Порівняльна педагогіка: стратегії полікультурна, культуротворча; стратегія інтернаціоналізації. Інноваційний потенціал порівняльної педагогіки. Інноваційна стратегія Великої Британії. Основні методи прогнозування розвитку освітньої сфери і порівняльної педагогіки</p>	2
4	<p>Тема: Теоретичні засади, методи, тенденції педагогічної компаративістики.</p> <p>Порівняльна педагогіка в контексті гуманістичного, антропологічного, аксіологічного, соціокультурного, світ-системного, діалогічного підходів. Діалог культур у розвитку освіти в Україні (Київська Русь, братські школи, Академії): вітчизняні традиції і європейський контекст.</p> <p>Методи порівняльної педагогіки: емпіричні, теоретичні. Основні принципи порівняльної педагогіки: демократизація, екстенсивність, інтенсифікація, експлікація, системність, науковість, наступність, трансверсальність. Основна відмінність освітніх систем Європи та України. Суперечності “Нової школи”. Пріоритетні тенденції порівняльної педагогіки: якість освіти, економіка освіти, концепція “неперервної освіти”.</p> <p>Якісні характеристики європейської освіти та Україна</p>	2
5	<p>Тема: Зарубіжна педагогіка XIX-XX ст. і Україна: порівняльний аналіз.</p> <p>Моделі університету XIX ст.: німецька, французька, британська. Й. Герbart (Німеччина) і Дж. Дьюї (США): педагогічні відмінності. Педагогічний традиціоналізм і нове виховання. “Школа для життя, через життя” (Ж.-О. Декролі. Бельгія). Вальфдорська педагогіка (Р. Штайнер. Австрія). “Йена-план”: нова концепція початкового навчання (П. Петерсен. Німеччина). Теорія “ритму в навчанні” (А.</p>	2

	Вайтгед. Велика Британія). Концепції “строного виховання” (Еміль Огюст Шартъе – Алѐн. Франція) і “вільного виховання” (Е. Кей. Швеція). Педагогіка М. Монтессорі (Італія). “Школа успіху і радості” (С. Френе. Франція). Ідеї гуманної педагогіки: В. Сухомлинський – С. Русова – С. Френе.	
6	Тема: Сучасні напрями порівняльної педагогіки. Декларація прав дитини (1959). Конвенція ООН про права дитини (1989). Закон України “Про охорону дитинства” (2001). ЮНЕСКО: “Всесвітня декларація про вищу освіту для ХХІ століття: підходи і практичні заходи” . “Освіта для ХХІ століття”: основні принципи. “Трансверсальні компетенції в освітній політиці та практиці”. “До суспільств, побудованих на знаннях” та ін. Вища освіта розвинених країн: США. Велика Британія. Японія. Болонський процес: європейський освітній простір і Україна	2
7	Тема: Медіареальність і порівняльна педагогіка. Плинність (З. Бауман), нестабільність (І. Пригожин) сучасного мегасоціуму і педагогічна компаративістика. Глобальна інформаційна культура. Медіа-процеси і людина (Г. Маклюен), мережа електронних комунікацій (М. Кастельс), ігрові симулякри екранного продукту (Ж. Бодріяр). Медійні комунікації, психометрія і “ОСЕАН-метод”. Суперечності традиційних та новітніх форм передавання знань: структурування та ущільнення інформації (“фрактальність”, “фрейми”, нанотехнології, віртуалізація тощо). Педагогічна Конституція Європи. Педагогічна стратегія як “філософія освіти педагога”: основні ознаки	2
8	Тема: Інноваційний потенціал порівняльної педагогіки. Інноваційний ресурс суспільства знань. Педагогічна компаративістика в контексті інноваційних технологій. Поняття “інновація”, “освітня технологія”, “технологія навчання”, “педагогічна технологія”. Сократичний метод у сучасній системі “учень-технологія-учитель”. Варіативність інноваційних освітніх технологій. Інноваційна програма Великої Британії. Технології on-line навчання (Китай). Евристичні педагогічні технології (США-Україна). Ігрові педагогічні технології. Розвивальний потенціал ігрової діяльності в освітньому процесі: принцип наступності. Зміст “високих педагогічних технологій”. Основні методи прогнозування розвитку порівняльної педагогіки: експертні методи, метод “Дельфі”(евристичного прогнозування), методологія Форсайт. Сутність методології “Форсайт” і Україна	2
9	Підготовка до навчальних занять та контрольних заходів	60
Усього годин		76

4. Завдання для індивідуальних досліджень
Тематика творчих есе
(враховуються зацікавлення студентів)

З метою покращення успішності здобувачів вищої освіти та підвищення його балів за поточний контроль, протягом семестру їм може додатково надаватися індивідуальне завдання. Ним для ОК «Порівняльна педагогіка» є написання есе.

Максимальна оцінка за есе – 5 балів.

Обсяг роботи – 5-10 сторінок, 14 пт, 1,5 міжрядковий інтервал.

Дотримання правил академічної доброчесності – обов'язкове. Роботи з плагіатом не приймаються.

Орієнтовна тематика:

1. Виникнення порівняльної педагогіки: історичний аспект.
2. Міждисциплінарні зв'язки порівняльної педагогіки.
3. Марк Антоній Жюльєн (Паризький) – засновник порівняльної педагогіки: методологічні підходи.
4. Братські школи та академії в Україні (XVI-XVIII ст.): вітчизняні традиції і західноєвропейський контекст.
5. Основні історичні періоди розвитку порівняльної педагогіки.
6. Описовий період розвитку порівняльної педагогіки (XIX ст.): основні представники.
7. Зарубіжна школа у вітчизняних дослідженнях XIX ст.: Д. Семенов, М. Померанцев, М. Вессель.
8. Період систематизації та узагальнення наукового аналізу порівняльної педагогіки.
9. Вітчизняний досвід педагогічної компаративістики: С. Ананьїн, Г. Гринько, О. Музиченко, Софія Русова та ін.
10. Педагогічна компаративістика Великої Британії: М. Арнольд, М. Седлер, Н. Хенс.
11. Педагогічна компаративістика США: Ісаак Кендл, П. Монро.
12. Німецькі традиції порівняльної педагогіки XX ст.: Фрідріх Шнейдер, Франс Хілкер.
13. Альтернативні навчальні заклади у країнах Заходу XIX – XX ст.
14. Гуманістична педагогіка В. Сухомлинського та С. Русової: порівняльний аналіз.
15. Педагогічні ідеї В. Сухомлинського і С. Френе: порівняльний аналіз.
17. Соціокультурні основи порівняльної педагогіки: США – Україна.
18. Вища освіта розвинених країн: США. Велика Британія. Японія.
19. Філософія освіти і підготовка педагогів: США – Україна.
20. Педагогічна стратегія як “філософія освіти педагога” (Педагогічна Конституція Європи).
21. Глобальний комунікативний поворот: сучасні освітні моделі.
22. Полікультурна стратегія порівняльної педагогіки.
23. Стратегія інтернаціоналізації порівняльної педагогіки.
24. Культуротворча стратегія порівняльної педагогіки.
25. Основні методи прогнозування розвитку освіти і порівняльна педагогіка.

5. Методи навчання

Методи навчання дисципліни “Порівняльна педагогіка”:

- теоретичні (розповідь, пояснення, опрацювання рекомендованої літератури);
- практичні (виступи та повідомлення на семінарських заняттях),

Інтерактивні принципи навчання:

- принцип міжпредметної взаємодії;
- принцип індивідуалізації навчання;
- принцип трансверсальності – організація продуктивного діалогічного навчання із урахуванням проблематики суміжних спеціальностей;

Організації навчальної, науково-пошукової, самостійної роботи студентів:

- реферування (зарубіжні та вітчизняні наукові джерела);
- виконання індивідуального творчого есе;

- етика комунікації під час проведення семінарів-дискусій;
- підготовка до семінарів у творчих міні-групах, утворюваних за ініціативою студентів.

Самостійна робота студентів передбачає:

- *розвиток навичок* творчого опрацювання навчальних, методичних джерел з порівняльної педагогіки; довідкових видань (енциклопедії, словники);
- *мотивацію до самоосвіти та самоорганізації* як засобів удосконалення знань в галузі порівняльної педагогіки, особистісного духовного зростання впродовж життя;
- *уміння ш т у д і ю в а т и* рекомендовані тексти.

Тобто:

- міркувати над прочитаним
- узагальнювати позиції дослідників
- критично аналізувати й інтерпретувати світоглядно-ціннісні явища, процеси
- формулювати власну думку
- обґрунтовувати висновки.

6. Методи контролю

Опитування, тестовий контроль, консультування: вибір, підготовка, презентація індивідуально-дослідних творчих е с е.

7. Критерії оцінювання результатів навчання студентів

Успішність студента оцінюється шляхом проведення поточного та підсумкового контролю.

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент протягом семестру за всі види навчальної роботи, становить 100 балів.

Бали за семестр складаються з балів за поточний контроль (ПК).

Успішність студента оцінюється протягом семестру шляхом проведення поточного контролю, який здійснюється протягом семестру шляхом опитування (усного, комбінованого, фронтального в усній чи письмовій формах), у тому числі перевірки виконання тем тематичної самостійної роботи.

Результати поточного контролю за національною чотирибальною шкалою (табл. 1).

Таблиця 1

Критерії поточного оцінювання

Відповідь, виступ, контрольна робота виконання завдання	Критерії оцінки
5	У повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає, глибоко і всебічно розкриває зміст, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив 90 % тестових завдань.
4	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.

3	У цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.

В кінці семестру обчислюється САЗ усіх оцінок із наступним переведенням їх у бали за формулою: $ПК = 100 \cdot САЗ / 5 = 20 \cdot САЗ$,

де: ПК – бали за поточний контроль; 100 – максимально можлива кількість балів за поточний контроль у семестрі; САЗ – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок (з точністю до 0,01); 5 – максимально можливе САЗ.

Переведення підсумкових рейтингових оцінок з навчальної дисципліни, виражених у балах за 100-бальною шкалою, в оцінки за національною шкалою та шкалою ЄКТС здійснюється відповідно до таблиці 2 і заноситься в додаток до диплому фахівця.

Для здобувачів вищої освіти заочної форми

$$30 (ПК) + 70 (ТСР) = 100$$

30 (ПК) – 30 максимальних балів з поточного контролю (ПК), які може набрати здобувач вищої освіти під час настановної та лабораторно-екзаменаційної сесії.

70 (ТСР) – бали за виконання тематичної самостійної роботи у міжсесійний період за програмою курсу.

За підсумками семестрового контролю в залікову відомість здобувачу вищої освіти у графі «за національною шкалою» виставляється оцінка «зараховано/не зараховано».

Таблиця 2

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою		За шкалою ЄКТС
	Екзамен, диференційований залік	Залік	
90 – 100	Відмінно	Зараховано	A
82 – 89	Добре		B
74 – 81			C
64 – 73			D
60 – 63	E		
35 – 59	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання		FX
0 – 34	Незадовільно (не зараховано) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		F

Бал з поточного контролю може бути змінений за рахунок заохочувальних балів:

- студентам, які не мають пропусків занять протягом семестру (додається 2 бали);

- за участь в університетських студентських олімпіадах, наукових конференціях (додається 2 бали), на міжвузівському рівні (додається 5 балів).

8. Навчально-методичне забезпечення.

Методичне забезпечення викладання навчальної дисципліни “Порівняльна педагогіка” містить методичні розробки лекційних та практичних/семінарських занять. Дисципліна повністю забезпечена у ВНС.

Черепанова С. О. Порівняльна педагогіка: навч. посіб.: У 2 ч. Ч.1. Лекції. Ч.ІІ Практикум. Для студентів-магістрантів спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» Львів: Растр-7, 2019. 176 с.

Порівняльна педагогіка : метод. розроб. тем / уклад.: О. Смолінська. Львів, 2022. 16 с.

9. Рекомендована література Нормативні положення

1. Загальна декларація прав людини. URL : <https://www.coe.int/uk/web/compass/the-universal-declaration-of-human-rights-full-version-> (дата звернення 14.05.2022)

2. Закон України “Про інноваційну діяльність”. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text> (дата звернення 14.05.2022)

3. Закон України “Про вищу освіту” : *чинне законодавство* : (ОФІЦ. ТЕКСТ). К.: ПАЛИВОДА А. В., 2014. 100 с.

Базові джерела Педагогічна класика

4. Макаренко А. С. Деякі висновки з мого педагогічного досвіду. Про мій досвід. Педагогічна майстерність: Хрестоматія: навч. посіб. / Упоряд.: І. А. Зязюн, Н. Г. Базилевич, Т. Г. Дмитренко та ін.; [за ред. І. А. Зязюна]. К. : СПД Богданова А. М., 2008. – С. 27–73.

5. Сухомлинський В. О. Вибрані твори: у 5 т. Серце віддаю дітям. Народження громадянина. Листи для сина. К., 1977. Т. 3.

6. Песталоцци И. Г. Лебединая песня / Я. А. Коменский, Д. Локк, Ж.-Ж. Руссо, И. Г. Песталоцци. Педагогическое наследие. М.: Педагогика, 1989. С. 356–391.

7. Ушинський К. Д. Вибрані педагогічні твори: в 2 т. Людина як предмет виховання. Спроба педагогічної антропології. Київ, 1983. Т.1.

Видання України Навчальні посібники

8. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : навч. посіб. К. : Академвидав, 2004.

9. Історія освітньо-виховних систем : навч. посіб. / авт.-упоряд. Пащенко Д. І., Шаповал О. О. Умань : ПП Жовтий О. О., 2012. 107 с. URL : <https://repository.kristti.com.ua/wp-content/uploads/2016/07/Istoriya-osvitno-vyhovnyh-system.pdf> (дата звернення 14.05.2022)

10. Кухта М.І., Ваколя З.М. Порівняльна педагогіка: методичні рекомендації до практичних занять і самостійної роботи. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2021. 17 с.

11. Пономарьова Г.Ф., Семенова М.О. Порівняльна педагогіка: Навчальний посібник. Харків: Ексклюзив, 2014. 424 с. URL : http://repository.khpa.edu.ua:8080/jspui/bitstream/123456789/540/1/M7_uhcp2.pdf (дата звернення 14.05.2022)

12. Сбруева А. А. Порівняльна педагогіка: навч. посіб. для студ. вищ. закладів освіти. – 2-ге вид., стереотип. Суми: ВТД “Університетська книга”, 2011. 320 с.

13. Сбруєва А.А. Порівняльна педагогіка вищої школи: національний, європейський та глобальний контексти : навчальний посібник. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. 319 с. URL : https://repository.sspu.edu.ua/bitstream/123456789/10917/1/Comparative_Higher_Education_Handbook_2021n.pdf (дата звернення 14.05.2022)
14. Філософія освіти і педагогіка: цінності культури. Комунікативний етикет: Україна. Великобританія. Німеччина. Франція. Іспанія: навч. посіб.; [за ред. С. Черепанової]. Львів: ТзОВ "Простір М", 2007. С. 293 – 309.
15. Черепанова С. О. Проблема людини в українському мистецтві: навч. посіб. Львів.: Світ, 2001.
16. Черепанова С. О. Філософія родознавства: навч. посіб. ; [передмова проф. В.Скотного]. К.: Т-во "Знання", КОО, 2008.

Науково-освітні розвідки. Монографії

17. Аналіз провідного вітчизняного та зарубіжного досвіду інтернаціоналізації вищої освіти на основі культурно-гуманітарних стратегій (частина II): препринт (аналітичні матеріали) ; [Авт. : Л. Горбунова, М. Дебич, В. Зінченко, І. Степаненко, О. Шипко ; за ред. І. Степаненко]. К.: ІВО НАПН України, 2016. URL : https://lib.iitta.gov.ua/713138/1/Analitika_2_%20internationalization.pdf (дата звернення 14.05.2022)
18. Діалектика вищої освіти: трансформація від декларації до реалізації : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. О. Головка, С.О.Гримблат, Д. І. Барановський та ін. Х. : Еспада, 2009. URL : <https://hi.3lib.net/book/3034450/5394bf> (дата звернення 14.05.2022)
19. Інновації у вищій освіті: проблеми, досвід, перспективи: монографія ; [за ред. П. Ю. Сауха]. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2011. 444 с. URL : <https://core.ac.uk/download/12084927.pdf> (дата звернення 14.05.2022)
20. Лодатко Є. О. Моделювання педагогічних систем і процесів: монографія. Слов'янськ: СДПУ, 2010. URL : <https://books.google.com.ua/books?id=fx5vEAAAQBAJ&pg=PP212&lpg=PP212&dq=%D0%9B%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%BA%D0%BE+%D0%84.+%D0%9E.+%D0%9C%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BB%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F+%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B8%D1%85+%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC+%D1%96+%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86%D0%B5%D1%81%D1%96%D0%B2&source=bl&ots=ILBiWxt75v&sig=ACfU3U2k8WZZ27Z3SLezLgFFzNIQQR0hAg&hl=uk&sa=X&ved=2ahUKEwitzfuGIMP5AhVrhf0HHdsvBvMQ6AF6BAgLEAM#v=onepage&q=%D0%9B%D0%BE%D0%B4%D0%B0%D1%82%D0%BA%D0%BE%20%D0%84.%20%D0%9E.%20%D0%9C%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BB%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B8%D1%85%20%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%20%D1%96%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86%D0%B5%D1%81%D1%96%D0%B2&f=false> (дата звернення 14.05.2022)
21. Локшина О.І. Зміст шкільної освіти в країнах Європейського Союзу: теорія і практика (друга половина XX — початок XXI ст.) : монографія. К. : Богданова А.М., 2009. 404 с. URL : https://lib.iitta.gov.ua/5435/1/Zmist_shkilnoi_osvity.pdf (дата звернення 14.05.2022)
22. Мілютіна О. К. Полікультурна освіта школярів у Великій Британії : монографія. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2008. 192 с.
23. Освітні технології: навч.-метод. посіб. /О. М. Пехота, А. З. Кіктенко, О. М. Любарська ; заг. ред. О. М. Пехоти. К.: А. С. К., 2003. URL : <http://lib.ltd.ua/%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%96-%D1%82%D0%B5%D1%85%D0%BD%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%97-%D0%BF%D1%94%D1%85%D0%BE%D1%82%D0%B0.html> (дата звернення 14.05.2022)

24. Педагогічна компаративістика – 2015: трансформації в освіті зарубіжжя та український контекст: матеріали наук.-практ семінару (Київ, 11 червня 2015 р.) / Ін-т педагогіки НАПН України / За заг. ред О.І. Локшиної. К. : Педагогічна думка, 2015. 288 с.

25. Порівняльна педагогіка: методологічні орієнтири українських компаративістів : хрестоматія / авторський колектив. К. : Педагогічна думка, 2015. 176 с. URL : https://lib.iitta.gov.ua/714839/1/maket_2.pdf (дата звернення 14.05.2022)

26. Сбруева А. А. Історичні етапи розвитку порівняльної педагогіки: глобальний і національний контексти //Порівняльна педагогіка: методологічні орієнтири українських компаративістів ; [Авт. колектив]. К.: Педагогічна думка, 2015. URL : https://repository.sspu.edu.ua/bitstream/123456789/4039/1/%D0%A1%D0%B1%D1%80%D1%83%D1%94%D0%B2%D0%B0_%D0%86%D1%81%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%87%D0%BD%D1%96%20%D0%B5%D1%82%D0%B0%D0%BF%D0%B8%20%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BA%D1%83%20%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%B2%D0%BD%D1%8F%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE%D1%97%20%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D0%BA%D0%B8.pdf (дата звернення 14.05.2022)

27. Смолінська О.Є. Ідея європейського університету в педагогічному дискурсі. Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. 2014. Вип. 4 (76). С. 94–99.

28. Смолінська О.Є. Становлення концепції українського університету. Вища школа. 2014. № 9. С. 22–31.

29. Теорії та технології інноваційного розвитку вищої освіти: глобальний і регіональний контекст ; [за ред. А. А. Сбруєвої]. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2015. URL : https://library.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/04/Teorii_ta_tehnologii_Sbrueva.pdf (дата звернення 14.05.2022)

30. Учитель: виміри професійного становлення і міжнародної освіти: монографія / Товканець Г.В. та колектив авторів / За заг.ред. Товканець Г.В. – Мукачево: Редакційновидавничий центр МДУ, 2019. 323 с. URL : https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/39221/1/Collective_monograph_Teacher_dimensions_professional_formation.pdf (дата звернення 14.05.2022)

31. Феномен інновацій: освіта, суспільство, культура: монографія ; [за ред. В. Г. Кременя]. К.: Педагогічна думка, 2009. URL : <https://hi.b-ok.xyz/book/3280411/521224> (дата звернення 14.05.2022)

32. Цигилик О. Філософія людського буття: “Спроба втечі” (*Літературно-музична та хореографічна композиція за творами Івана Багряного, Ліни Костенко, Василя Симоненка, Григорія Чубая, Марії Люткевич*). Духовність педагога – майбутнє України: колективна монографія ; [за ред. С. Черепанової]. Львів: Ліга Прес, 2005. С. 215 – 223.

Наукові часописи

33. Берегова Г. Д. Ціннісні орієнтації у новому світогляді сучасної особистості. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: наук. журнал. К.: Міленіум, 2013. № 4. С. 3–8. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/vdakkkm_2013_4_3 (дата звернення 14.05.2022)

34. Бутова В. О. Становлення системи забезпечення якості шкільної освіти у Фінляндії. Педагогічні науки : теорія, історія, інноваційні технології. Суми, 2011. № 2(12). С. 124–134. URL : <https://repository.sspu.edu.ua/bitstream/123456789/4908/1/Butova.pdf> (дата звернення 14.05.2022)

35. Герчанівська П. Е. Параметри нового світу: пре модернізм-модернізм-постмодернізм. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: наук.

журнал. К.: Міленіум, 2013. №4. С. 34–38. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/vdakkkm_2013_4_9 (дата звернення 14.05.2022)

36. Карпенко О. В., Вербова В. В. Освітні послуги у Швеції: досвід для України. Педагогіка і психологія. 2013. №2. С. 87–94. URL : <https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/03/984589329.pdf> (дата звернення 14.05.2022)

37. Касич А.О., Циган В.А. Особливості фінансування вищої освіти в Україні та інших країнах світу. Ефективна економіка. 2013. №12. URL : <https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/2608/1/%d0%9a%d0%b0%d1%81%d0%b8%d1%87%20%d0%90.%d0%9e.%20%d0%95%d1%84%d0%b5%d0%ba%d1%82%d0%b8%d0%b2%d0%bd%d0%b0%20%d0%b5%d0%ba%d0%be%d0%bd%d0%be%d0%bc%d1%96%d0%ba%d0%b0%202013-12.pdf> (дата звернення 14.05.2022)

38. Кучай Т. Традиції становлення шкільної освіти Канади. Порівняльна педагогіка. 2012. №1. С. 98–103. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/ppp_2012_2_14 (дата звернення 14.05.2022)

39. Локшина О. Тенденція як наукова категорія порівняльної педагогіки. Порівняльно-педагогічні студії: науково-педагогічний журнал. 2011. № 2(8). С. 5–14. URL : <https://lib.iitta.gov.ua/7118/1/18585-27831-1-SM.pdf> (дата звернення 14.05.2022)

40. Сбруєва А. А. “Третій шлях” реформування англійської школи та його оцінка в контексті неоліберальної ідеології. Педагогічні науки. Суми: СумДПУ, 2002. С.105–110. URL : http://repository.sspu.sumy.ua/bitstream/123456789/3662/1/%d0%a1%d0%b1%d1%80%d1%83%d1%94%d0%b2%d0%b0_%d0%a2%d1%80%d0%b5%d1%82%d1%96%d0%b9%20%d1%88%d0%bb%d1%8f%d1%85_%d1%80%d0%b5%d1%84%d0%be%d1%80%d0%bc%d1%83%d0%b2%d0%b0%d0%bd%d0%bd%d1%8f%20%d0%b0%d0%bd%d0%b3%d0%bb%d1%96%d0%b9%d1%81%d1%8c%d0%ba%d0%be%d1%97%20%d1%88%d0%ba%d0%be%d0%bb%d0%b8_%d0%9f%d0%b5%d0%b4%d0%b0%d0%b3%d0%be%d0%b3%d1%96%d1%87%d0%bd%d1%96%20%d0%bd%d0%b0%d1%83%d0%ba%d0%b8_2002.pdf (дата звернення 14.05.2022)

41. Сірик Л. М. Поняття «педагогічна технологія» в американській та вітчизняній педагогіці. Педагогічні науки : теорія, історія, інноваційні технології : наук. журнал. Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2011. № 4–5 (14–15). С. 187–196. URL : <https://library.sspu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/04/37-5.pdf#page=187> (дата звернення 14.05.2022)

42. Табачковський В. Проблеми педагогіки у світлі сучасної філософської антропології. Філософія освіти. 2005. №1. С. 135–148. URL : <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/2411> (дата звернення 14.05.2022)

43. Ткач Ю. М. Наступність як умова неперервної освіти. Педагогічні науки : теорія, історія, інноваційні технології. 2011. № 1 (11). Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2011. С. 255–261. URL : <https://repository.sspu.edu.ua/bitstream/123456789/5188/1/Tkach.pdf> (дата звернення 14.05.2022)

44. Шевченко Л. С. Стратегічне управління університетом: роль прогнозування вищої освіти. Вісник Національного університету “Юридична академія України імені Ярослава Мудрого”. 2014. № 2 (17). С. 7–16. URL : <http://econtlaw.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/11/%E2%84%96-2-6-16.pdf> (дата звернення 14.05.2022)

45. Шульга Н. В. Передумови становлення полікультурної освіти у Сполученому Королівстві Великої Британії та Північної Ірландії: антропологічний аспект. Наукові записки. Серія “Психолого-педагогічні науки” (Ніжинський держ. ун-т ім. Миколи Гоголя) ; [за ред. Є. І. Коваленко]. Ніжин : Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2011. С. 139–143. URL : https://dspace.udpu.edu.ua/bitstream/6789/2551/1/peredumovy_stanovlennya_polikulturnoi_osvity_u_spoluchenomuu_korolivstvi_velykoi_brytanii_ta_pivnichnoi_irlanii_antropologichny aspekt doc.pdf (дата звернення 14.05.2022)

46. Черепанова С. Полікультурні засади розвитку вищої освіти України. Діалог культур: Україна у світовому контексті: Філософія освіти: зб. наук. праць. Львів: Сполом, 2002. Вип. 8. С. 132 – 167.
47. Черепанова С. Діалоги про мистецтво та освіту: Україна – Великобританія: Оксана (ЛНУ ім. І.Франка) – Ендрю (Оксфорд). Філософія освіти і педагогіка: цінності культури. Комунікативний етикет: Україна. Великобританія. Німеччина. Франція. Іспанія: навч. посіб.; [ідея проекту; за ред. Черепанової С. О.]. Львів: ТзОВ “Простір М”, 2007. С. 293 – 309.
48. Черепанова С. Людина у діалозі з Вічністю: феномен професора Валерія Скотного. Вісник Львів. ун-ту. Серія педаг. 2012. Вип. 28. С.100–110. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/VLNU_Ped_2012_28_15. (дата звернення 14.05.2022)
49. Черепанова С. О. Філософія освіти і феномен культуротворчості: методологічні основи дослідження. Вчені записки Таврійського націон. унів-ту ім. В. І. Вернадського. Наук. журнал. Серія “Філософія. Культурологія. Політологія. Соціологія”. Сімферополь, Таврійський нац. ун-т ім. В.І. Вернадського, 2013. Том 24. (65). №1-2. С. 213–220.
50. Черепанова С. О. Філософія освіти: форми культуротворчості в історичному та індивідуальному бутті людини інтенції філософії освіти. Вісник ХНПУ ім. Г. С. Сковороди “Філософія”. Харків: ХНПУ, 2015. Вип. 45 (частина 1). С. 168–178. URL : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhnpu_filos_2015_45\(1\)_15](http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhnpu_filos_2015_45(1)_15). (дата звернення 14.05.2022)
51. Черепанова С. О. Суб’єкт культури у предметному просторі філософії освіти. Future Human Image. 2017. 2(9). С. 58–62. URL : file:///C:/Users/Admin/Downloads/fuhuim_2017_8_5.pdf (дата звернення 14.05.2022)
52. Черепанова С. О. Мистецтво в системі філософії освіти. Філософія освіти. Philosophy of Education. 2017. № 1 (20). Частина 1. С. 280–295. URL : file:///C:/Users/Admin/Downloads/PhilEdu_2017_1_17.pdf (дата звернення 14.05.2022)
53. Черепанова С. О. Мистецтво в системі філософії освіти Ч. 2. Філософія освіти. Philosophy of Education. 2020. № 2 (26). С. 90–99. URL : <file:///C:/Users/Admin/Downloads/641-Article%20Text-1069-1-10-20210625.pdf> (дата звернення 14.05.2022)

Довідкові джерела

54. Енциклопедія освіти : Академія пед. наук. України ; [голов. ред. В. Г. Кремень]: Академія пед. наук. України. К.: ЮРІКОМ ІНТЕР, 2008.
55. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій ; [автор-укладач Н. П. Наволокова]. Х. : Вид. група “Основа”, 2009. URL : https://pedagogy.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/Navolokova_Enciclopedia.pdf (дата звернення 14.05.2022)

10. Інформаційні ресурси

1. Освітньо-професійна програма магістра спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» напряму підготовки 01 – «Освіта / Педагогіка». URL : https://vet.edu.ua/images/step/2022/06/15/OPP_osv_ped_2022_ost.pdf

Інтернет-ресурси.

1. Велика Хартія Університетів (Magna Charta Universitatum). [Електронний ресурс]. URL: <http://www.mon.gov.ua/education/higher/bolon/7> (дата звернення 14.05.2022)
2. Вступне слово до Проекту ТЮНІНГ – гармонізація освітніх структур в Європі. Внесок університетів у Болонський процес. URL: https://www.unideusto.org/tuningeu/images/stories/documents/General_Brochure_Ukrainian_version.pdf (дата звернення 14.05.2022)
3. Доповідь ЮНЕСКО “До суспільств, побудованих на знаннях”. [Електронний ресурс]. URL: <http://unesdoc.unesco.org/images/0014/001418/141843e.pdf> (дата звернення 14.05.2022)

4. Досвід Швеції: як нам облаштувати Україну: шведський майстер-клас. [Електронний ресурс]. URL: http://bhfoundation.com.ua/news_940.html (дата звернення 14.05.2022)
5. Інформаційний сайт Міжнародного бюро освіти (ЮНЕСКО) URL : http://www.ibe.unesco.org/countries/countryDossier/cdUK_docs.htm (дата звернення 14.05.2022)
6. Інформаційний сайт освітньої мережі Євросоюзу (EURYDICE) URL : <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/> (дата звернення 14.05.2022)
7. Кафедра філософії та педагогіки. URL : <https://www.facebook.com/philosophy.education>
8. Кафедра філософії та педагогіки. URL : <https://lvet.edu.ua/index.php/kafedra-filosofii-ta-pedahohiky.html>
9. Національна рамка кваліфікацій. URL : <https://mon.gov.ua/ua/tag/natsionalna-ramka-kvalifikatsiy> (дата звернення 14.05.2022)
10. Національний освітній глосарій: вища освіта [Електронний ресурс] / авт.-уклад. : І. І. Бабин, Я. Я. Болюбаш, А. А. Гармаш й ін.; за ред. Д. В. Табачника і В. Г. Кременя. К. : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2011. 100 с. URL : https://www.researchgate.net/publication/293632087_Nacionalnij_osvitnij_glosarij_visa_osvita/link/56b9d89708ae39ea99072fe2/download (дата звернення 14.05.2022)
11. Освітня політика. Портал громадських експертів. Порівняльна педагогіка URL: <http://education-ua.org/ua/porivnyalna-pedagogika> (дата звернення 14.05.2022)
12. Педагогічна Конституція Європи. URL: <https://svitovid6.webnode.com.ua/news/pedagogichna-konstitutsiya-jevropi/> (дата відвідування 14.05.2022)
13. Порівняльна професійна педагогіка. URL : <http://ipood.com.ua/comparative-professional-pedagogy/> (дата відвідування 14.05.2022)
14. Тюнінг. Гармонізація освітніх структур в Європі. URL : <https://dnmu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/10/metodychni-rekomendacziyi-dlya-rozroblennya-profiliv-stupenevyh-program-vklyuchayuchy-programni-kompetentnosti-ta-programni-rezultaty-navchannya.pdf> (дата відвідування 14.05.2022)